

10 LAT ROZWOJU TELEMEDYNY W POLSCE

Dziesięć lat w ochronie zdrowia to czas, w którym mogą dokonać się ogromne zmiany. Telemedycyna jeszcze nie tak niedawno postrzegana była przez część środowiska medycznego jedynie jako ciekawostka technologiczna, element wizji dalekiej przyszłości. Dziś stanowi tymczasem pełnoprawny składnik systemu opieki zdrowotnej w Polsce, jest naturalną codziennością tysięcy pacjentów i lekarzy, dowodem na to, że nowa technologia może służyć zdrowiu w sposób realny i bezpośredni.

10 lat temu, w grudniu 2015 r., weszły w życie przepisy prawa, które wyraźnie dopuściły możliwość udzielania świadczeń zdrowotnych za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności, a więc korzystania z telemedycyny. Zmiana ta stanowiła niezwykle ważny kamień milowy dla rozwoju telemedycyny i całego sektora e-zdrowia w Polsce.

Telemedyczna Grupa Robocza pragnie wykorzystać tę symboliczną rocznicę do podsumowania sukcesów w tym zakresie, identyfikacji obecnych wyzwań oraz przedyskutowania planów na przyszłość.

Ostatnie dziesięć lat rozwoju telemedycyny w Polsce to przede wszystkim historia budowania zaufania pacjentów i profesjonalistów medycznych do zdalnej formy opieki, tworzenia nowych ram prawnych i organizacyjnych, a także konsekwentnego udowadniania, że nowoczesne rozwiązania cyfrowe mogą zwiększać dostępność do świadczeń zdrowotnych i poprawiać jakość leczenia. Wciąż jeszcze raczkująca telemedycyna przeszła w tym czasie z powodzeniem niezwykle trudny egzamin, jakim była pandemia COVID-19. To wówczas, w czasie najcięższej próby, udowodniła swoją wartość i na stałe wpisała się w ramy systemu ochrony zdrowia. Mijająca dekada to również historia ludzi - lekarzy, pacjentów, inżynierów, przedsiębiorców i urzędników - którzy uwierzyli, że medycyna cyfrowa może zbliżać pacjenta i lekarza, przełamywać bariery geograficzne, skracać kolejki i ratować zdrowie i życie oraz nie musimy na to wszystko czekać jeszcze sto lat.

Telemedyczna Grupa Robocza chce wykorzystać symboliczną rocznicę do podsumowania wybranych, najważniejszych osiągnięć, wyzwań i lekcji wyniesionych z ostatnich dziesięciu lat rozwoju telemedycyny w Polsce. Chcemy zaprosić do wspólnej refleksji nad przyszłością. Bo choć ostatnie dziesięciolecie pokazało, jak wiele udało się już osiągnąć, to kolejne ważne wyzwania i możliwości są dopiero przed nami. Doświadczenia ostatniej dekady są dopiero fundamentem dla budowy dojrzałego ekosystemu e-zdrowia, opartego na innowacji, bezpieczeństwie i partnerskiej współpracy wszystkich interesariuszy.

Planowane aktywności

Fundacja wykorzystuje nadarżającą się w tym roku rocznicę do promowania sukcesów telemedycyny na licznych wydarzeniach branżowych. Kluczowym elementem zaplanowanych przez nas obchodów będzie **konferencja rocznicowa** zaplanowana 1 grudnia 2025 r. w godz. 9:00-13:30 w Centrum Dydaktycznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego przy ul. Księcia Trojdena 2a w Warszawie.

Spotkanie zgromadzi przedstawicieli administracji publicznej, środowisk medycznych, naukowych, pacjenckich oraz branży technologicznej. Podczas konferencji uczestnicy będą dyskutować o tym, jak telemedycyna zmieniła sposób udzielania świadczeń zdrowotnych, poprawiła dostępność do opieki i wpłynęła na relację między pacjentem a lekarzem. W centrum rozmów znajdą się zarówno aspekty prawne, organizacyjne i technologiczne, jak i kwestie zaufania społecznego, bezpieczeństwa danych oraz kompetencji cyfrowych. W pierwszej części spotkania eksperci będą analizować drogę, jaką przeszła Polska w ciągu ostatniej dekady – od pierwszych pilotaży i nowelizacji prawnych po powszechne wykorzystanie narzędzi zdalnych w podstawowej i specjalistycznej opiece zdrowotnej. Zostaną przedstawione także przykłady konkretnych wdrożeń i projektów, które potwierdzą, że telemedycyna stała się ważnym elementem nowoczesnego systemu ochrony zdrowia. Druga część konferencji skupiać się będzie na przyszłości telemedycyny. Eksperci będą rozmawiać o tym, jak będzie wyglądać telemedycyna w roku 2035, jakie stoją przed nią wyzwania regulacyjne, technologiczne i społeczne, oraz jakie inwestycje i decyzje będą niezbędne, by utrzymać tempo rozwoju. Dyskusje zostaną uzupełnione prezentacjami konkretnych wdrożeń i projektów, które pokażą praktyczne rozwiązania i dobre praktyki z sektora publicznego i prywatnego.

W trakcie wydarzenia zaprezentowany zostanie **raport okolicznościowy podsumowujący 10 lat rozwoju telemedycyny w Polsce**. Publikacja przypomni drogę do przyjęcia nowelizacji z 2015 r., która dała telemedycynie „zielone światło” w polskim prawie. Kolejne rozdziały pokażą, jak digitalizacja ochrony zdrowia stanie się kluczowym elementem transformacji cyfrowej państwa oraz jak pandemia COVID-19 okazała się pierwszym poważnym testem dla telemedycyny i e-zdrowia, przyspieszającym ich rozwój i akceptację społeczną. Raport przedstawi korzyści telemedycyny dla pacjentów, lekarzy i całego systemu, opisie doświadczenia poszczególnych specjalizacji oraz sukcesy w polskich wdrożeniach, które będą stanowić inspirację dla kolejnych inicjatyw. Autorzy omówią także znaczenie standardu organizacyjnego świadczeń telemedycznych oraz nakreślą wizję systemu e-zdrowia w roku 2035.

O Fundacji Telemedyczna Grupa Robocza

Fundacja od początku 2015 r. prowadzi działania na rzecz zwiększania dostępności i jakości telemedycyny w procesie opieki nad pacjentem. Kiedy zaczynaliśmy naszą działalność, telemedycyna nie była jeszcze tak popularna jak dzisiaj, a możliwość i zasady jej wykorzystywania budziły istotne wątpliwości prawne i organizacyjne. W celu odpowiedzi na ówczesne wyzwania, w sierpniu 2015 r. opracowaliśmy raport zawierający propozycje zmian prawnych, które przedstawiliśmy Ministerstwu Zdrowia. Nowelizacja przepisów prawa z początku października 2015 r. dopuściła możliwość udzielania świadczeń telemedycznych.

TGR jest organizacją zrzeszającą przedsiębiorców działających w obszarze telemedycyny. Członkami są m.in. podmioty lecznicze, dostawcy innowacyjnych technologii, firmy farmaceutyczne. Fundacja to również interdyscyplinarny zespół ekspertów systemu ochrony zdrowia, specjalistów prawnych, medycznych oraz IT. TGR zrzesza podmioty takie jak Lux Med, Medicover, PZU Zdrowie, Jutro Medical, Comarch Healthcare, Diagnosis, drEryk, Roche Diabetes Care Polska, Diabdis, Chiesi Poland, Alab Laboratoria, Abbott Laboratories Poland, Medtronic Poland, Takes Care, Affidea, Telemedycyna Polska, Znany Lekarz, Med24, Heart Team, Rymarz Zdort Maruta, Takeda, VitalAire.

TGR bardzo dużą wagę przywiązuje do standardów i bezpieczeństwa stosowania telemedycyny w ramach opieki nad pacjentem, kierując się zasadą: „*telemedycyna jest dla medycyny, a nie zamiast medycyny*”. Jako TGR uczestniczyliśmy w wielu projektach związanych z telemedycyną, czy innymi innowacjami w e-zdrowiu. Dla lepszego zilustrowania naszych kluczowych aktywności, poniższa tabela prezentuje wybrane, przykładowe działania Fundacji:

Raporty	Standardy	Regulacja
- Raport dotyczący telemedycyny: <i>Jak skutecznie wykorzystać potencjał telemedycyny w polskim systemie zdrowia?</i> http://telemedycyna-raport.pl/ - Raport dotyczący telemonitoringu urządzeń wszczepialnych: <i>Wykorzystanie telemonitoringu urządzeń wszczepialnych w celu poprawy opieki nad pacjentami kardiologicznymi. Stan obecny i proponowane zmiany.</i> http://telemedycyna-tmuw.pl/ - Raport dotyczący telediabetologii: <i>Jak wykorzystać potencjał telemedycyny w diabetologii?</i> https://telediabetologia.pl/	- Poradniki dotyczące udzielania świadczeń telemedycznych kierowane do profesjonalistów medycznych oraz pacjentów, które zostały opracowane na początku pandemii COVID-19. http://telemedycyna-poradnik.pl/ - Istotne wsparcie Naczelnej Rady Lekarskiej w przygotowaniu w 2020 roku wytycznych w zakresie udzielania świadczeń telemedycznych przez lekarzy - Interdyscyplinarny standard udzielania świadczeń telemedycznych http://telemedycyna-standard.pl/	Bieżące przygotowywanie stanowisk w ramach konsultacji publicznych projektów aktów prawnych oraz dokumentów strategicznych dotyczących telemedycyny.